

MUUDATUSETTEPANEKUD 001-030

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raport

Miapetra Kumpula-Natri

A8-0406/2018

Euratomi teadus- ja koolitusprogramm 2021–2025

Ettepanek võtta vastu määrus (COM(2018)0437 – C8-0380/2018 – 2018/0226(NLE))

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) Programmi rakendamise ja hindamise kõigil asjakohastel etappidel tuleks Euroopa Parlamendiga konsulteerida. Nõukogu küsis Euroopa Parlamendi arvamust Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogrammi (2021–2025) kohta. Kuid Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu kohaselt ei kohaldata seadusandlikku tavamenetlust ning seetõttu ei loeta tuumavaldkonnaga seotud õigusaktide vastuvõtmisel Euroopa Parlamenti nõukoguga võrdseks. Arvestades Euroopa Parlamendi rolli kaasseadusandjana eelarveküsimustes ning liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi sidusa kavandamise ja rakendamise tagamiseks tuleks Euratomi teadus- ja koolitusprogramm samuti vastu võtta seadusandliku tavamenetluse teel.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Tänu tuumaohutuse ja -julgeoleku ning kiirguskaitse parandamisele suurendatakse tuumauuringutega sotsiaalsel heaolu, majanduslikku õitsengut ja **keskkonnasäästlikkust**.

Kiirguskaitsealaste teadusuuringute tulemusena on täiustatud meditsiinitehnikat, millest saavad kasu paljud kodanikud, ning need uuringud võivad viia edusammudeni muudeski sektorites, näiteks tööstuses, põllumajanduses ning keskkonna- ja julgeolekuvaldkonnas. Sama oluline on **võimalus tuumauuringute abil** pikemas perspektiivis **saavutada energiasüsteemis CO₂ heitkoguste vähenemine ohutul, tõhusal ja turvalisel viisil**.

Muudatusettepanek

(2) Tänu tuumaohutuse ja -julgeoleku ning kiirguskaitse parandamisele suurendatakse tuumauuringutega sotsiaalsel heaolu **ja** majanduslikku õitsengut. **Tuumauuringud toetavad oluliselt ökoloogilist kestlikkust ja võitlust kliimamuutuste vastu, vähendades liidu sõltuvust imporditavast energiast, samal ajal kui** kiirguskaitsealaste teadusuuringute tulemusena on täiustatud meditsiinitehnikat, millest saavad kasu paljud kodanikud, ning need uuringud võivad viia edusammudeni muudeski sektorites, näiteks tööstuses, põllumajanduses ning keskkonna- ja julgeolekuvaldkonnas. Sama oluline on **ka see, et tuumauuringutega aidatakse** pikemas perspektiivis **kaasa energiasüsteemi CO₂-heite ohutule, tõhusale ja turvalisele vähendamisele**.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Euratomi 2014.–2018. aasta teadus- ja koolitusprogrammi vahehindamist käsitlevas komisjoni aruandes (COM(2017) 697 final) on esitatud programmi juhtpõhimõtted. Need hõlmavad järgmist: **tuumaohutust, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid, tuumajulgeolekut**, tuumajäätmete **käitlemist** ja tuumasünteesi käsitlevate teadusuuringute jätkuv toetamine; tuumauuringualaste Euroopa ühisprogrammide ülesehituse ja haldamise edasine parandamine koostöös toetusesaajatega; tuumaohutuse, tuumajulgeoleku ja kiirguskaitse kõikide

Muudatusettepanek

(4) Euratomi 2014.–2018. aasta teadus- ja koolitusprogrammi vahehindamist käsitlevas komisjoni aruandes (COM(2017)0697 final) on esitatud programmi juhtpõhimõtted. Need hõlmavad järgmist: **tuumaohutus, jõudlus, tuumaenergiaalased kaitsemeetmed, tuumajulgeolek, radioaktiivsete tuumajäätmete käitlemine, kiirguskaitse** ja tuumasünteesi käsitlevate teadusuuringute jätkuv toetamine; tuumauuringualaste Euroopa ühisprogrammide ülesehituse ja haldamise edasine parandamine koostöös toetusesaajatega; tuumaohutuse, tuumajulgeoleku ja kiirguskaitse kõikide

aspektidega seotud asjakohase pädevuse arendamisele suunatud Euratomi haridus- ja koolitusmeetmete jätkuv rakendamine ja tõhustamine; **veelgi suurema kasu saamine** Euratomi programmi ja liidu raamprogrammi muude teemavaldkondade **vahelisest sünergiast** ning Euratomi programmi otsemeetmete ja kaudsete meetmete **vahelisest sünergiast** veelgi **suurema kasu saamine**.

aspektidega seotud asjakohase pädevuse arendamisele suunatud Euratomi haridus- ja koolitusmeetmete jätkuv rakendamine ja tõhustamine, **et tagada eelkõige uue põlvkonna inseneride kõrgetasemelised oskused**; Euratomi programmi ja liidu raamprogrammi muude teemavaldkondade **vahelise sünergia veelgi parem ärakasutamine**; ning Euratomi programmi otsemeetmete ja kaudsete meetmete **vahelise sünergia** veelgi **parem ärakasutamine, mis aitab tagada kogu Euratomi programmi järjepidevuse ja tõhususe**.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Euratomi jäätmekäitlusprojektid aitavad ELis paremini mõista selliseid radioaktiivsete jäätmete käitlemise probleeme nagu tulevaste geoloogiliste ladustamisrajatiste ohutus, radioaktiivsete jäätmete ladustamiskujule viimine ja kasutatud tuumkütuse pikaajaline toime prügilates.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5) Programmi idee ja kavandamise puhul on lähtutud vajadusest saavutada toetatavate tegevuste kriitiline mass. Selleks kehtestatakse piiratud arv konkreetseid eesmärke, mille puhul keskendutakse tuumalõhustumise ohutule kasutamisele energeetikas ja muudes valdkondades, vajalike eksperditeadmiste säilitamisele ja täiendamisele, tuumasünteesienergeetika edendamisele

(5) Programmi idee ja kavandamise puhul on lähtutud vajadusest saavutada toetatavate tegevuste kriitiline mass. Selleks kehtestatakse piiratud arv konkreetseid eesmärke, mille puhul keskendutakse tuumalõhustumise ohutule kasutamisele energeetikas ja muudes valdkondades, vajalike eksperditeadmiste säilitamisele ja täiendamisele, tuumasünteesienergeetika edendamisele

ning tuumaohutust, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid ja tuumajulgeolekut käsitleva liidu poliitika toetamisele.

ning tuumaohutust, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid ja tuumajulgeolekut käsitleva liidu poliitika toetamisele, *sealhulgas teadmiste arendamisele oma kasutusaja ületanud tuumarajatiste ohutu, tulemusliku ja kulutasuva dekomisjoneerimise kohta, millise valdkonna õigusnormid ja investeeringud ei ole nõutaval tasemel.*

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) Programmil on oluline osa liidu püüetes säilitada ja tugevdada oma teaduslikku ja tööstuslikku juhtpositsiooni energiatehnoloogiate valdkonnas.

Praeguste tuumalõhustumiselektrijaamade turvalise toimimise toetamiseks ja elektrisüsteemi CO₂-heite vähendamiseks peaksid tuumalõhustumisuuritud jääma Euratomi programmi lahutamatuks osaks.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5b) Tuumaenergia ja muuks kui energiatootmiseks kasutatava ioniseeriva kiirguse turvalist ja ohutut kasutamist, sh tuumaohutust ja dekomisjoneerimist, tuleks toetada struktuuriliste piiriüleste kontrollide ning teadmiste ja parimate tavade jagamise kaudu, mis on seotud praegu kasutusel olevate reaktorisüsteemide ja tuumkütusetsüklite ohutusega, eelkõige selliste tuumarajatiste puhul, mis asuvad liikmesriikidevahelise piiri või selliste piiride läheduses.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Programm peaks tuumauuringute toetamise kaudu aitama kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr [...]³ kehtestatud teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ (edaspidi „raamprogramm „Euroopa horisont““) eesmärkide saavutamisele ning hõlbustama Euroopa 2030. aastani ulatuva strateegia rakendamist ja Euroopa teadusruumi tugevdamist.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu [...] määrus (EL) nr [...], millega kehtestatakse ELi üheksas raamprogramm – teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm aastateks 2021–2027 – ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1291/2013 (ELT [...]).

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Programmi raames tuleks püüda saavutada sünergiat raamprogrammiga „Euroopa horisont“ ja teiste liidu programmidega nii kavandamisel ja strateegilisel planeerimisel kui ka seoses projektide valimise, programmi haldamise, kommunikatsioonitegevuse, tulemuste levitamise ja kasutamise, järelevalve, auditeerimise ja juhtimisega. Et hoida ära kattumist ja dubleerimist ning suurendada ELi vahendite finantsvõimendust, võib raamprogrammi „Euroopa horisont“

Muudatusettepanek

(7) Programm peaks tuumauuringute toetamise kaudu aitama kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) [...]³ kehtestatud teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ (edaspidi „raamprogramm „Euroopa horisont““) eesmärkide saavutamisele, **elkõige edendades avatud ja tiptasemel teadust**, ning hõlbustama Euroopa 2030. aastani ulatuva strateegia rakendamist ja Euroopa teadusruumi tugevdamist.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu [...] määrus (EL) [...], millega kehtestatakse ELi üheksas raamprogramm – teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm aastateks 2021–2027 – ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1291/2013 (ELT [...]).

Muudatusettepanek

(8) Programmi raames tuleks püüda saavutada sünergiat **ja paremat kooskõla** raamprogrammiga „Euroopa horisont“ ja teiste liidu programmidega nii kavandamisel ja strateegilisel planeerimisel kui ka seoses projektide valimise, programmi haldamise, kommunikatsioonitegevuse, tulemuste levitamise ja kasutamise, järelevalve, auditeerimise ja juhtimisega. **Väga tähtis on järgida programmides läbivalt tiptaseme ja avatud teaduse põhimõtteid.**

tegevuste jaoks üle kanda muude liidu programmide vahendeid. Sellisel juhul järgitakse kõnealuste vahendite puhul raamprogrammi „Euroopa horisont“ eeskirju.

Et hoida ära kattumist ja dubleerimist ning suurendada ELi vahendite finantsvõimendust, võib raamprogrammi „Euroopa horisont“ tegevuste jaoks üle kanda muude liidu programmide vahendeid. Sellisel juhul järgitakse kõnealuste vahendite puhul raamprogrammi „Euroopa horisont“ eeskirju.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17a) Teadusuuringute Ühiskeskus toetab standardimist, liidu teadlaste vaba juurdepääsu konkreetsetele tuumarajatistele ja koolitustegevust sellistes valdkondades nagu tuumaenergiaalased tagatised, tuumaalane kohtuekspertiis või dekomisjoneerimine.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) pikemas perspektiivis energiasüsteemis **CO₂** heitkoguste vähendamisele kaasaaitamine ohutul, tõhusal ja turvalisel viisil.

b) pikemas perspektiivis energiasüsteemis **CO₂** heitkoguste vähendamisele kaasaaitamine ohutul, tõhusal ja turvalisel viisil.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) edendada tuumaenergia ja muuks kui energiatootmiseks kasutatava ioniseeriva

a) edendada tuumaenergia ja muuks kui energiatootmiseks kasutatava ioniseeriva

kiirguse ohutut ja **turvalist** kasutamist, sealhulgas tuumaohutust ja -julgeolekut, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid, kiirguskaitset, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutut käitlemist ning tuumarajatiste tegevuse ohutut lõpetamist;

kiirguse ohutut, **turvalist** ja **tõhusat** kasutamist, sealhulgas tuumaohutust ja -julgeolekut, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid, kiirguskaitset, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutut käitlemist ning tuumarajatiste tegevuse ohutut lõpetamist;

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) toetada tuumaohutust, tuumajulgeolekut ja tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid käsitlevat ühenduse poliitikat.

Muudatusettepanek

d) toetada tuumaohutust, tuumajulgeolekut ja tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid käsitlevat ühenduse poliitikat, **sealhulgas teadmiste arendamist oma olelusringi lõppu jõudnud tuumarajatiste ohutu, tõhusa ja kulutasuva dekomisjoneerimise kohta.**

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Programmi rakendamise rahastamispakett on jooksevhindades 1 675 000 000 eurot.

Muudatusettepanek

1. Programmi rakendamise rahastamispakett on **2018. aasta hindades 1 516 000 000 eurot** (jooksevhindades 1 675 000 000 eurot).

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Lõikes 1 esitatud summa **orienteeriv** jaotus on järgmine:

Muudatusettepanek

Lõikes 1 esitatud summa jaotus on järgmine:

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) **724 563 000 eurot**
tuumasünteesialase teadus- ja
arendustegevuse jaoks;

Muudatusettepanek

a) **43 %** tuumasünteesialase teadus- ja
arendustegevuse jaoks;

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) **330 930 000 eurot**
tuumalõhustumisuuringute, tuumaohutuse
ja kiirguskaitse jaoks;

Muudatusettepanek

b) **25 %** tuumalõhustumisuuringute,
tuumaohutuse ja kiirguskaitse jaoks;

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) **619 507 000 eurot** Teadusuuringute
Ühiskeskuse otsemeetmete jaoks.

Muudatusettepanek

c) **32 %** Teadusuuringute Ühiskeskuse
otsemeetmete jaoks.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Komisjon **ei või** iga-aastase
eelarvemenetluse käigus käesoleva artikli
lõike 2 **punktis c** nimetatud summast
kõrvale kalduda.

Muudatusettepanek

Komisjon **võib** iga-aastase
eelarvemenetluse käigus käesoleva artikli
lõike 2 **esimeses lõigus** nimetatud summast
kuni 10 % võrra kõrvale kalduda.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c – taane 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

– *õigusriigi austamine;*

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) Programmist rahaliste vahendite saajad **tunnustavad** rahastuse päritolu **ning tagavad** eelkõige asjaomaste meetmete ja nende tulemuste tutvustamisel **ühenduse rahaliste vahendite nähtavuse, andes** eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele sellekohast sidusat, tõhusat ja proportsionaalset suunatud teavet.

1. Programmist rahaliste vahendite saajad **tunnistavad** rahastuse päritolu, **viitavad liidu rahastamisele, et tagada selle nähtavus** (eelkõige asjaomaste meetmete ja nende tulemuste tutvustamisel) **ning annavad** eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele sellekohast sidusat, tõhusat ja proportsionaalset suunatud teavet.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Komisjon viib läbi programmi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja kommunikatsioonitegevust. Programmi jaoks eraldatud rahalisi vahendeid kasutatakse ka ühenduse nende poliitiliste prioriteetide propageerimiseks, mis on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega.

2. Komisjon viib läbi programmi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja kommunikatsioonitegevust, **mis on suunatud nii spetsialistidele kui ka üldsusele**. Programmi jaoks eraldatud rahalisi vahendeid kasutatakse ka ühenduse nende poliitiliste prioriteetide propageerimiseks, mis on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Hindamised toimuvad **piisavalt aegsasti**, et nende tulemusi saaks kasutada programmiga, selle jätkuprogrammiga ning muude teadusuuringuid ja innovatsiooni käsitlevate algatustega seotud otsustamisprotsessis.

Muudatusettepanek

1. Hindamised toimuvad **iga kahe aasta järel**, et nende tulemusi saaks kasutada programmiga, selle jätkuprogrammiga ning muude teadusuuringuid ja innovatsiooni käsitlevate algatustega seotud otsustamisprotsessis.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Programmi **vahehindamine** toimub siis, kui programmi rakendamise kohta on **saanud kättesaadavaks** piisavalt teavet, ent mitte hiljem kui **kolm** aastat pärast programmi rakendamise algust. **Vahehindamine** hõlmab varasemate Euratomi programmide pikaajalise mõju hindamist ja selle põhjal kohandatakse vajaduse korral programmi rakendamist.

Muudatusettepanek

2. Programmi **esimene hindamine** toimub siis, kui programmi rakendamise kohta on piisavalt teavet, ent mitte hiljem kui **kaks** aastat pärast programmi rakendamise algust. **Hindamine** hõlmab varasemate Euratomi programmide pikaajalise mõju hindamist ja selle põhjal kohandatakse vajaduse korral programmi **jätkamist ja** rakendamist.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Programmi rakendamise lõpul, **ent mitte hiljem kui neli** aastat pärast artiklis 1 nimetatud ajavahemikku viib komisjon läbi programmi lõpphindamise. Lõpphindamine hõlmab varasemate programmide pikaajalise mõju hindamist.

Muudatusettepanek

3. Programmi rakendamise lõpul **ja hiljemalt kaks** aastat pärast artiklis 1 nimetatud ajavahemikku viib komisjon läbi programmi lõpphindamise. Lõpphindamine hõlmab varasemate programmide pikaajalise mõju hindamist.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Erieesmärkide saavutamiseks toetatakse programmiga valdkonnaülest tegevust, millega tagatakse ühiste probleemide lahendamiseks tehtavate teadusalaste jõupingutuste koostoime. Tagatakse asjakohased seosed ja kokkupuutealad programmiga „Euroopa horisont“, näiteks korraldatakse ühiseid projektikonkursse. Asjaomast teadus- ja innovatsioonitegevust võib rahaliselt toetada ka määruse [ühissätete määrus] kohastest fondidest, kui *see* on kooskõlas kõnealuste fondide eesmärkide ja eeskirjadega.

Muudatusettepanek

Erieesmärkide saavutamiseks toetatakse programmiga valdkonnaülest tegevust, millega tagatakse ühiste probleemide lahendamiseks tehtavate teadusalaste jõupingutuste koostoime. Tagatakse asjakohased seosed ja kokkupuutealad programmiga „Euroopa horisont“, näiteks korraldatakse ühiseid projektikonkursse. Asjaomast teadus- ja innovatsioonitegevust võib rahaliselt toetada ka määruse [ühissätete määrus] kohastest fondidest ***või muudest liidu programmidest ja rahastamisvahenditest***, kui ***need*** on kooskõlas kõnealuste fondide, ***programmide ja rahastamivahendite*** eesmärkide ja eeskirjadega.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Tööprogrammide prioriteetid peab kindlaks määrama komisjon oma poliitiliste prioriteetide ja andmete põhjal, mis saadakse riikide ametiasutustelt ja tuumauuringutega tegelevatelt sidusrühmadelt, kes on ühinenud asutusteks või liitunud selliste raamistikega nagu Euroopa tehnoloogiaplatvormid, assotsiatsioonid, algatused või tehnikafoorumid, kus tegeldakse tuumasüsteemide ja ***-julgeoleku***, radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise, kiirguskaitse, väikese doosiga seotud riskide, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete ja julgeoleku või tuumasünteesiuuringutega, või kes on ühinenud ***tuumavaldkonna*** sidusrühmi ühendava mis tahes muu

Muudatusettepanek

Tööprogrammide prioriteetid peab kindlaks määrama komisjon oma poliitiliste prioriteetide ja andmete põhjal, mis saadakse riikide ametiasutustelt ja tuumauuringutega tegelevatelt sidusrühmadelt, kes on ühinenud asutusteks või liitunud selliste raamistikega nagu Euroopa tehnoloogiaplatvormid, assotsiatsioonid, algatused või tehnikafoorumid, kus tegeldakse ***praeguste ja tulevaste*** tuumasüsteemide ja ***tuumajulgeoleku***, radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise, kiirguskaitse, väikese doosiga seotud riskide, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete ja julgeoleku või tuumasünteesiuuringutega, või kes on ühinenud ***asjaomaseid*** sidusrühmi ühendava mis tahes muu asjakohase

asjakohase organisatsiooni või foorumiga.

organisatsiooni või foorumiga.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – lõik 5 – punkt a – alapunkt 1

Komisjoni ettepanek

(1) Tuumaohutus: ühenduses kasutatavate reaktorisüsteemide ja tuumkütusetsüklite ohutus ning ühenduse üldiste tuumaohutusosalaste eksperditeadmiste säilitamiseks vajalikus ulatuses selliste reaktoritüüpide ja tuumkütusetsüklite ohutus, mida võidakse kasutada tulevikus, kusjuures keskendutakse üksnes ohutusaspektidele, sealhulgas kõigile kütusetsükliga seotud aspektidele, näiteks *partitsioneerimisele* ja transmutatsioonile.

Muudatusettepanek

1) Tuumaohutus: ühenduses kasutatavate reaktorisüsteemide ja tuumkütusetsüklite ohutus ning ühenduse üldiste tuumaohutusosalaste eksperditeadmiste säilitamiseks **ja arendamiseks** vajalikus ulatuses selliste reaktoritüüpide ja tuumkütusetsüklite ohutus, mida võidakse kasutada tulevikus, kusjuures keskendutakse üksnes ohutusaspektidele, sealhulgas kõigile kütusetsükliga seotud aspektidele, näiteks **poolestusaja järgi eraldamisele** ja transmutatsioonile. **Toetus praegu kasutusel olevate reaktorisüsteemide ja tuumkütusetsüklite ohutusega seotud teabe ja parimate tavade jagamiseks, eelkõige selliste tuumarajatiste puhul, mis asuvad liikmesriikidevahelise piiri või selliste piiride läheduses.**

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – lõik 5 – punkt a – alapunkt 3

Komisjoni ettepanek

(3) Tuumarajatiste tegevuse ohutu lõpetamine: teadusuuringud tuumarajatiste **tegevuse lõpetamise** ja nende **keskkonnakahju** heastamise tehnoloogia väljatöötamiseks ja hindamiseks; toetus **tegevuse lõpetamist käsitlevate** teadmiste ja **parima tava jagamiseks**.

Muudatusettepanek

3) Tuumarajatiste tegevuse ohutu lõpetamine: teadusuuringud tuumarajatiste **dekomisjoneerimise** ja nende **keskkonnakahjude** heastamise tehnoloogia väljatöötamiseks ja hindamiseks. Toetus **dekomisjoneerimisalaste teadmiste ja parimate tavade jagamiseks, sealhulgas teadmiste jagamine liikmesriikidevahelise piiri või selliste piiride läheduses asuvate tuumarajatiste kohta ning vahendite ja töötajate ühiskasutuse kaudu tippkeskustes.**

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – alapealkiri 4 – tabel**

Komisjoni ettepanek

Innovatsiooni mõjuahela näitajad
*ELi edusammud seoses Euratomi
programmi mõju suurendamisega
3 protsendini SKPst*

Muudatusettepanek

Innovatsiooni mõjuahela näitajad
*Euratomi programmist tulenev mõju ELi
eesmärgile eraldada 3 % SKPst teadus- ja
arendustegevusele*